

именно на этом виде изображений в прессе. Карикатура занимает особое место среди средств привлечения внимания, осуществления коммуникации между редакцией, автором и аудиторией. Исследуется проблематика карикатур, определяются ее виды. Автор научной статьи утверждает, что карикатура является не только аналитической составляющей контента журнала, но и развлекательным компонентом издания, поскольку, кроме аналитической функции, карикатура выполняет и развлекательную функцию. Просматривая сатирическое изображение, читатель имеет возможность изменить эмоциональное состояние в положительную сторону, посмеяться над смешным образом, отвлечься.

Ключевые слова: карикатура, информационно-аналитический журнал, развлекательный компонент.

Mykhailuta O. A. Cartoons as a Part of the Entertainment Component of the Ukrainian Weekly Journal «Correspondent». The article analyzes the satirical caricatures published in Ukrainian weekly journal «Correspondent». Genre satirical journalism -caricature - in the modern science of social communication is poorly understood, because of it the article is focuses on this kind of image in the press. Caricature occupies a special place among the means to attract attention, the implementation of communication between the editors, the author and audience. We study the problems of cartoons determined by its species. Author of the research paper argues that caricatures are not only analytical component of content of the magazine, but the entertainment component of publication, because, besides analytic function performs caricature entertainment function. Looking satirical images, the reader has the opportunity to change the emotional state in a positive way, laugh with funny image, distracted.

Keywords: caricature, information and analytical magazine, an entertainment component.

Адреса для листування: mychailuta@ukr.net

УДК 007 : 304 : 001

Оксана Самуляк – асистент кафедри соціальних комунікацій
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Інтернет-журналістика України: історичний аспект

Світові тенденції яскраво демонструють, що Інтернет-журналістика стала новим типом ЗМК, що максимально використовує можливості новітніх технологій. Зважаючи на стрімкий розвиток сучасної мережевої комунікації у світі, постає потреба проаналізувати українську Інтернет-журналістику як системний цілісний об'єкт. У статті відслідковано періоди започаткування роботи сайтів он-лайнних ЗМІ України, досліджено становлення та розвиток мас-медіа в Уанеті, а також запропоновано періодизацію української мережевої журналістики з притаманними їй особливостями. Отримані результати є актуальними для формування висновків про розвиток сучасної української журналістики в цілому, та її віртуального сегменту зокрема, а також дають змогу спрогнозувати тенденції та перспективи розвитку он-лайнної комунікації.

Ключові слова: Інтернет, журналістика, Уанет.

Постановка наукової проблеми та її значення. Мережа Інтернет пропонує чимало віртуальних служб, які користуються великою популярністю, зокрема інтернет-магазини, інтернет-аукціони, електронна пошта, файлообмінні та соціальні мережі, електронні платіжні системи, Вікі-проекти та ін. Закономірно, що віртуальний простір освоїла і журналістика. Україна входить до першої десятки країн Європи за кількістю інтернет-користувачів. З появою Інтернету в нашій державі зростає й потреба в наявності власного сегменту в мережі, яким і став Уанет.

Актуальність дослідження визначається необхідністю прослідкувати історію становлення мережевої журналістики Уанету та її розвитку, визначити системні характеристики детермінуючі риси вітчизняних ЗМК, представлених в он-лайнному просторі.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Он-лайнні медіа нині є в центрі уваги українських та закордонних журналістикознавців. Зокрема Інтернет-журналістику досліджували О. Мелешенко, В. Різун, О. Чекмишев, В. Іванов, О. Калмиков, Л. Коханова, Б. Потятиник, М. Лукіна, І. Фомічева, Дж. Гол, Т. Нельсон, Н. Пол, Д. Карузо та багато інших науковців. Однак попри це сфера

електронних комунікаційних ресурсів є малодослідженою й існує ще чимало питань, на які потрібно знайти відповіді.

Метою наукової розвідки є комплексно дослідити медіа, представлені в Уанеті: відслідкувати історію зародження української Інтернет-журналістики, проаналізувати сучасний стан мережевих медіа та особливості розвитку.

Метою дослідження було зумовлено виконання таких **завдань**:

- проаналізувати сутність віртуального простору як комунікативного середовища та особливості функціонування мас-медіа у ньому;

- дослідити історію становлення української Інтернет-журналістики;

- визначити особливості розвитку вітчизняних он-лайнних медіа.

Об'єктом уваги стали рейтингові (за кількістю відвідувань) міські, обласні, регіональні та загальноукраїнські мережеві видання українського сегменту мережі Інтернет (Уанету), он-лайнні версії багатотиражних міських, обласних, регіональних та всеукраїнських друкованих видань, рейтингові сайти вітчизняних телеканалів, радіостанцій, інформагенцій.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Найбільш використовуваним в Уанеті є український домен .ua, який було делеговано нашій країні 1 грудня 1992 року. Назва «Уанет» складена з доменного імені .ua і постфікса «нет», який англійською означає «мережа» (аналогічно названі сегменти інших країн: РУнет – Росія, УЗнет – Узбекистан, БАЙнет - Білорусія). Але помилково вважати, що саме за цим доменом і можна визначати поняття Уанет, адже чимало українських сайтів також розташовано й на інших доменах, відповідні сервери яких фізично можуть знаходитись у будь-якій країні світу.

Якщо прослідкувати історію розвитку Уанету, то динаміка є очевидною. Так компанія Хостмастер (www.hostmaster.net.ua) подає наступні дані : 18 лютого 2004 року був делегований 1000-й приватний домен в домені .UA. А станом на лютий 2009 року в Україні було зареєстровано 400 000 доменів. Станом на грудень 2010 року в національному домені нараховували майже 1,280,000,000 веб-сторінок, а сам домен .UA подолав півмільйонний рубіж. А за підсумками липня 2012 р. загальна кількість доменних імен в домені .UA досягло 668,4 тис.

Така тенденція свідчить про чималі перспективи українського сегменту інтрнету у вітчизняному комунікативному просторі. Разом із тим у серпні 2013 р. сайт «Урядового порталу» (www.kmu.gov.ua) повідомив В Україні почав працювати національний загальнодоступний кириличний домен верхнього рівня «УКР». Першим доменним іменем, внесеним в реєстр адрес органів державної влади у кириличному домені .УКР, стала адреса «ПРЕЗИДЕНТ.УКР». Очевидно, що ця подія фактично поклала початок зародженню нового сегменту вітчизняного Інтернету – УКРнету, однак для його розвитку та популяризації потрібен час. Зважаючи а це, станом на сьогодні коли ми говоримо про українську ланку мережі Інтернет – маємо на увазі Уанет.

Динамічно зростає і кількість користувачів мережею Інтернет, а отже й вітчизняними електронними ресурсами, в Україні. Зокрема за даними сайту Sputnikmedia.net у січні 2006 року величина української інтернет-аудиторії склала 4 207 391 унікальних користувачів. За повідомленням прес-служби Департаменту зв'язку та інформатизації Міністерства транспорту та зв'язку станом на 1 січня 2007 року в Україні налічувалося біля 9 млн. користувачів. Це 18,75% від кількості жителів України. У березні 2009 року становила – 11,96 млн. осіб, а станом на 6 жовтня 2010 року в Україні налічувалося 12 900 000 користувачів інтернету, за даними «InMind». У березні 2012 доступ до інтернету мало 48 % мешканців України віком 15 років і старше. Кількість абонентів Інтернет в Україні в другому кварталі 2012 року в порівнянні з 2-м кварталом 2011 року збільшилась на 30 % і склала 4,64 млн осіб, при цьому понад 4,2 млн з них склали домашні абоненти. http://uk.wikipedia.org/wiki/Інтернет_в_Україні.

На сайті «Средства массовой информации Украины в Интернете» (www.smi.com.ua) станом на вересень 2013 року подано 95 сайтів періодики, представленої у мережі, 45 мережевих ЗМІ, 10 мережевих інформаційних агенцій та 34 електронних ЗМІ.

Досліджуючи становлення Інтернет-журналістики в Україні та намагаючись відслідкувати дати створення сайтів вітчизняних ЗМК, М. Чабаненко слушно зауважила, що на сайті ТОВ «Хостмастер», яке здійснює послуги з адміністрування і супутнього супроводження домену UA та публічних доменів у ньому, ані на сайті Інтернет-асоціації України відповідних даних немає [6].

Незалежна медіа-профспілка України (НМПУ), створена у жовтні 2002 року, виступає за добровільну недержавну реєстрацію інтернет-ЗМІ. На думку членів профспілки, система реєстрації не має бути дозвільною та державною, щоб запобігти тиску на свободу слова. Проте профспілка виступає за легальну працю, дотримання професійних та етичних стандартів та прозорість прав власності у медіа і вважає, що запровадження реєстру інтернет-ЗМІ сприяло б цьому. У реєстрі інтернет-ЗМІ (інтернет-видань) на вимогу НМПУ має міститися така інформація: 1) адреса у мережі інтернет або адресний простір мережі інтернет; 2) засновники інтернет-видання (прізвище, ім'я та по батькові, повне найменування та код за ЄДРПОУ юрособи); 3) юридична та фактична адреса, номери телефонів та e-mail-адреси засновників; 4) власники майнових інтелектуальних прав на комерційні найменування та торговельні марки інтернет-ЗМІ, логотипи; 5) повне найменування уповноваженого засновниками інтернет-видання органа (особи), який вповноважений на укладення трудових договорів і виконує організаційно-розпорядчі функції роботодавця для працівників інтернет-видання [3].

Відповідно у березні 2004 р. постановою № 326 Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів» було ухвалено створити відповідний реєстр.

Сьогодні Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів (e-resurs.gov.ua) – це інформаційно-телекомунікаційна система, призначена для реєстрації, обліку, накопичення, оброблення і зберігання відомостей про склад, зміст, розміщення, умови доступу до електронних інформаційних ресурсів та задоволення потреб юридичних і фізичних осіб в інформаційних послугах, до якого повинні бути включеними веб-сайти, бази даних та реєстри в електронній формі [2]. Однак станом на жовтень 2013 року він містив всього 3 відповідних записи.

Саме тому шляхом моніторингу сайтів вітчизняних ЗМК, а також опитування працівників редакцій українських мас-медіа вдалося встановити дати початку функціонування сайтів значної частини неіснуючих ресурсів (як традиційних, так і унікальних он-лайн-ЗМІ). Очевидно, що встановити історію створення абсолютно усіх комунікативних ресурсів Уанету є неможливим, оскільки таку інформацію не надають як окремі редакції, так і інтернет-провайдери. Однак кількість встановлених відомостей дає змогу відслідкувати основні тенденції становлення інтернет-журналістики в Україні, її розвитку та особливостей.

Першою спробою реалізації журналістської праці в Уанеті можна вважати співпрацю журналістів «Радіо Люкс» (підготовку новин) із сайтом www.ukrainet.lviv.ua в 1996–1997 роках. Це домашня сторінка фірми The System Development Approach Technologies (SDA), яка велася англійською мовою [5].

У 1997 р. з'являються електронні версії газети «День» (www.day.kiev.ua), хоча мережевий архів видання містить матеріали ще за 1996 р.), «Дзеркало тижня» mirrot.kiev.ua, початок архіву якого датується 1994 р. – сьогодні веб-сторінка видання – dt.ua.

Чи можна з виходом традиційної преси в он-лайн говорити про зародження Інтернет-журналістики? Очевидно, що так, оскільки досліджувані видання репрезентували у мережі не pdf-версії, а створили характерне комунікативне середовище. Так сайти реалізували гіпертекстуальні, інтерактивні та мультимедійні можливості інтернету: розмістили підбірки фото- та відеофайлів, чим доповнили подану на шпальтах інформацію, адаптували електронні версії до співпраці із популярними соціальними мережами, створили креативні електронні проекти та блог-платформи та ін.

У 1998 р. був започаткований веб-сервер Української преси (<http://uamedia.visti.net>), на якому була представлена інформація про 14 газет і журналів. Цього року створено сайти ТК «1+1» (www.1plus1.ua), телекомпанії «TONIS» (www.tonis.ua), інформагентства «Інтерфакс-Україна» (interfax.com.ua) та кількох регіональних ЗМК. А з 1999-го почав роботу «Автомобільний портал» (autoportal.ua), який публікує матеріали журналів «Автоцентр», «Автобазар», «Коммерческие автомобили», «Звук и тонинг» [5].

З 2000-х р. вітчизняні мас-медіа активно почали освоювати простір Уанету. Так в рамках дослідження не вдалося встановити дати заснування усіх сайтів українських мас-медіа, оскільки безпосередньо на сайтах така інформація міститься рідко. Робити висновки із дати початку ведення електронного архіву також не доречно, оскільки часто веб-видання розміщують на сайті свої

електронні версії, що були створені раніше за сам сайт. Тому шляхом моніторингу медіа-сегменту Уанету, а також опитування працівників редакцій українських ЗМІ вдалося зібрати наступні дані.

2000 р. – запрацювали сайти тижневика «2000» (<http://news2000.com.ua>), он-лайн версія газети «Крымская правда» (www.pravda.crimea.ua) та портала IT-новин «Chip» (<http://chip.com.ua>), тернопільський новинний портал «За Збручем» (zz.te.ua), західноукраїнський новинний портал «20 хвилин» (20minut.ua), Українська он-лайн газета Кореспондент.net (<http://ua.korrespondent.net>) та ін.

2001 р. – створено веб-сторінки газети «Високий замок» (<http://www.wz.lviv.ua>), інформагентства УНІАН (<http://www.unian.net>), телеканалів ICTV (<http://ictv.ua/ua>) та СТБ (www.stb.ua), інформагентство «Status quo» (www.sq.com.ua) та ін.

2002 р. – створено он-лайн версію «Севастопольской газеты» (gazeta.sebastopol.ua), чернівецької газета «Час» (www.chas.cv.ua) та ін.

2003 р. – 5 канал (5.ua), Волинська незалежна громадсько-політична газета «Волинь нова» (www.volyn.com.ua), сайт регіональної газети «Донбасс» (donbass.ua), радіо «Шарманка» (www.sharmanka.ua) та ін.

2004 р. – Західна інформаційна корпорація (zik.ua), політичне інтернет-видання «Правда UA» (pravda.ua.com), телеканали «Інтер» (inter.ua) та «НТН» (ntn.ua), радіо «Шансон» (www.shanson.ua), Чернівецька ОДТРК (www.bukodtrk.gov.ua), «Авторадіо» (www.avtoradio.ua) та ін.

2005 р. – українське мережеве видання «ТаблоID» (tabloid.pravda.com.ua), новинний портал «Новини Тернопільщини» (www.news.te.ua), діловий портал «Delo.ua» (www.delo.ua) та ін.

2006 р. – телеканал «К1» (www.k1.ua), одеська ТРК «Круг», радіостанції «Калусь ФМ» (www.kalushfm.com.ua), «Західний полюс»-Івано-Франківськ (www.1043.com.ua), «Радіо Трек»-Рівне (www.radiotrek.rv.ua), ТРК «Львівська Хвиля» (www.lwt.com.ua), сайти всеукраїнського видання «Газета по-українськи» (gazeta.ua), волинської газети «Сім я і дім» (simya.com.ua), інформагентства «Новини Полтавщини» (hnp.pl.ua), київського новинного порталу «pk.kiev.ua» (pk.kiev.ua), «Львівської газети» (www.gazeta.lviv.ua) та ін.

2007 р. – Перший національний телеканал (ltv.com.ua), інформаційний портал «NEWSru.ua» (newsru.ua), портал «24.UA» (24.ua), «LvivNEWS» (www.lvivnews.info), «Відкрите радіо»-Кременчук (www.radio.pl.ua), волинська радіостанція «Сім'я і Дім» (radio.simya.com.ua) та ін.

2008 р. – Інтернет-видання Волинські новини (www.volynnews.com), «Відомості.UA» (vidomosti-ua.com), ОТБ «Галичина» (galtv.if.ua), черкаська ТРК «ВІККА» (www.vikka.ck.ua), сумська ОДТРК (strc.sumy.ua) та ін.

2009 р. – Інтернет-видання «Полтавщина» (www.poltava.pl.ua), полтавський інформаційний сайт «Коло» (kolo.poltava.ua), чернігівський громадський інформаційно-аналітичний портал «Чернігівщина: події і коментарі» (pik.cn.ua), хмельницька ОДТРК «Поділля-Центр» (odtrk.km.ua), хмельницька ДП ДТА «33 канал» (33tv.com.ua), ТК «Чернівці» (mtrk.com.ua), радіо «Європа плюс»-Маріуполь (euroraplus.net.ua), Івано-Франківська ОДТРК «КАРПАТИ» (odtrk.if.ua), веб-сторінка тернопільського тижневика «Нова ера» (novaera.te.ua) та ін.

2010 р. – Незалежне інформаційне інтернет-видання «National News. Ukraine» (nationalnews.com.ua), молодіжна інтернет-газета «Our Time» (our-time.org.ua), тернопільська ОДТРК (todtrk.com.ua), сайт телеканалу «Малютко» (malyatko-tv.com.ua), радіо «Твій всесвіт»-Первомайськ (vsesvit-fm.com.ua) та ін.

Подальший період характеризується створенням численних регіональних інтернет-видань, інформаційних порталів та е-версій традиційних ЗМК.

Враховуючи результати проведеного дослідження, пропонуємо наступне бачення періодизації медіа-сфери Уанету:

1-й період: 1997–2000 рр. – зародження журналістики українського сегменту Інтернету. Створено е-версії національних найтиражніших газет та рейтингових телеканалів, виникають сайти інформагентств та перших он-лайн нових мас-медіа. **Особливості:** незначна відвідуваність сайтів, а відповідно – низький рейтинг (зважаючи на нечисленну кількість українських Інтернет-користувачів), простий дизайн, мінімальне використання мультимедіа, використання переважно внутрішніх гіперпосилань або ж їхня відсутність.

2-й період: 2000–2004 рр. – створено веб-сторінки багатотиражних загальноукраїнських друкованих ЗМК та рейтингових телеканалів. Паралельно віртуальний простір освоюють регіональні

мас-медіа (найбільш інтенсивно – західноукраїнські); виникають сайти радіостанцій, на яких можна не лише прослухати архівні записи, а і слухати радіо в режимі он-лайн. **Особливості:** зростання використання можливостей мультимедіа (наявність на сайтах рекламних банерів, додаткових сервісів (поточні курс валют, ціни на пальне, прогноз погоди та ін.), інфографіки, аудіо- та відеозаписів та ін.), розширення інтерактивних опцій (можливість коментувати публікації, публікувати блоги, поява он-лайн голосувань та ін.)

3-й період: 2005–2010 рр. – розквіт регіональної інтернет-журналістики: активно створюються сайти українських ОДТРК, ТК та радіостанцій (найбільш динамічно цей процес відбувається у сегменті західноукраїнських мас-медіа), в мережі починають роботу е-версії міських, районних, обласних та регіональних газет і журналів, функціонують он-лайн-медіа: регіональні інформаційні сайти, новинні портали та ін. **Особливості:** інтенсивна глокалізація віртуального медіа-простору. Максимальне залучення інтерактивних опцій: створення на веб-сайтах ЗМІ блог-платформ, популяризація медіа через додаткові інтернет-сервіси (можливість підписатися на RSS-стрічку, з метою оперативного отримання оновлень сайту, e-mail-розсилка новин та ін.); популяризація сайтів ЗМК в соціальних мережах Twitter, Facebook, Вконтакте, Однокласники та ін. Мультимедійні опції дають змогу демонструвати найпопулярніші віджети: курс валют; прогноз погоди; календар подій; привітання з нагоди свят від публічних осіб, громадських та комерційних організацій; зведення з фінансових бірж; гороскоп; афіша; телепрограми та ін. Диджиталізація комунікації в цілому, завдяки чому мережа стає посередником у процесі комунікування (он-лайн-презентації, інтернет-конференції, e-mail-інтерв'ю та ін.)

4-й період: з 2011 р. – інтенсивне створення он-лайнових веб-видань, мультимедійних проєктів, динамічний розвиток блогосфери. **Особливості:** подальший інтенсивний ріст кількості сайтів регіональних медіа (оскільки загальноукраїнські ЗМІ само репрезентувалися у мережі в середньому на початку 2000-х), трансформація редакційної діяльності ЗМК у відповідно до принципів конвергентності, максимальне використання цифрових можливостей інтернету.

Висновки. Таким чином, комплексно проаналізувавши розвиток журналістики в українському сегменті мережі Інтернет (Уанеті), можна зробити наступні висновки:

- Інтернет-журналістика в Україні виникла пізніше, ніж у країнах Європи та в Росії, і розвивається динамічно, однак стихійно;

- першими репрезентували мережеву журналістику в Уанеті сайти, що вміщували електронні версії традиційних друкованих ЗМК (кінець 90-х), згодом в он-лайн вийшли телебачення та радіо (початок 2000-х). Інтенсивно власне веб-журналістика (сайти унікальних електронних ЗМІ, мультимедійні журналістські проєкти, інтернет-видання, інформаційні портали та ін.) розвивається з другої половини 2000-х;

- найбільш активно у віртуальному просторі функціонують столичні та західноукраїнські мас-медіа. Найменше сайтів регіональних ЗМІ південних областей та АР Крим;

- приватні медіа саморе презентуються у мережі більш активно, ніж державні;

- вітчизняна інтернет-журналістика на етапі свого становлення використовувала незначний спектр цифрових можливостей віртуального простору, однак в процесі розвитку веб-сайти українських ЗМК максимально залучили гіпертекстуальні, інтерактивні та мультимедійні інструменти всемережжя;

- чимало сайтів інтернет-ЗМІ створили блог-платформи, чим утвердили блогосферу як окремий медіа-простір.

Література

1. Крейг Ричард. Інтернет-журналістика: робота журналіста і редактора у нових ЗМІ / Ричард Крейг; перекл. з англ. А. Іщенка. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 324 с.
2. Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://e-resurs.gov.ua>
3. Незалежна медіа-профспілка України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nmpu.org.ua/rejestratsiya-internet-zmi/>
4. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. / Борис Володимирович Потятиник. – Львів : ПАІС, 2010. – 244 с.

5. Чабаненко М. Інтернет-видання в Україні: становлення та особливості розвитку: автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.04 / М. В. Чабаненко ; Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2010. – 20 с.
6. Чабаненко М. Що відомо і що невідомо про перші українські сайти / М. В. Чабаненко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.telekritika.ua/internet/print/37855>

Самуляк О. В. Журналістика Уанета: історія і розвиток. Мировые тенденции ярко демонстрируют, что интернет-журналистика стала новым типом СМК, что максимально используют возможности новейших технологий. Учитывая стремительное развитие современной сетевой коммуникации в мире, возникает необходимость проанализировать украинскую интернет-журналистику как системный целостный объект. В статье отслежены периоды начала работы сайтов он-лайн-овых СМИ Украины, исследованы становление и развитие масс-медиа в Уанете, а также предложена периодизация украинской сетевой журналистики с присущими ей особенностями. Полученные результаты актуальны для формирования выводов о развитии современной украинской журналистики в целом, и ее виртуального сегмента в частности, а также дают возможность спрогнозировать тенденции и перспективы развития он-лайн-овой коммуникации.

Ключевые слова: Интернет, журналистика, Уанет.

Samulyak O. V. Uanet Journalism: History and Development. Global trends clearly indicate that online journalism is evolving and gaining increasingly large audience, it takes advantage of the latest technology. Given the rapid development of modern network communications in the world, there is a need to analyze the Ukrainian Internet journalism as a holistic system object. The article traced periods starting job sites online media in Ukraine, studied the formation and development of the mass media in Uanet and asked periods Ukrainian Network of journalism and its features. These results are relevant for forming conclusions about the development of modern Ukrainian journalism in general, and its virtual segment in particular, findings allow to predict trends and prospects online communications.

Keywords: internet, journalism, Uanet.

Адреса для листування: samulyak@mail.ru

УДК [007:304:655]:070.4

Катерина Серажим – доктор філологічних наук,
професор кафедри видавничої справи та редагування Інституту журналістики
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Робота редактора з текстом: спроба аналізу причин виникнення помилок

Статтю присвячено аналізу комунікативного простору ЗМІ на предмет порушення мовних норм. Увагу зосереджено на мовному рівні сучасної інформаційної продукції. З'ясовано типологію помилок у текстах ЗМІ та причини їх виникнення. Наголошено на умінні учасників комунікативного процесу правильно користуватися засобами рідної мови, нормами, будувати висловлювання з урахуванням умов спілкування. Відповідальність за належне мовне оформлення повідомлення поділяє разом з його автором (журналістом) і редактор ЗМК, який цю інформацію оприлюднює.

Ключові слова: авторський текст, редактор, комунікативний простір, типологія помилок, мовна норма, редагування.

Постановка наукової проблеми та її значення. Інформаційний простір повинен заповнюватися комунікативно досконалими матеріалами, що залежить від уміння учасників комунікативного процесу правильно користуватися засобами рідної мови, нормами, будувати висловлювання з урахуванням умов спілкування тощо. У засобах масової комунікації не припустиме порушення мовних норм, адже помилки у журналістських матеріалах гальмують процес адекватного сприймання інформації реципієнтом. Усе, що затримує увагу на слові, будь-яка його нечіткість, незвичність відволікають від змісту. Лише прозорість мови надає змісту змогу впливати легко, сильно, художньо. Крім того, помилки є суспільно небезпечним явищем, оскільки неодмінно